

Ivan Turčić*

UDK 338.1(497.5)
JEL Classification R11, D24

MAKROREGIONALNA USPJEŠNOST POSLOVANJA PODUZETNIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ GODINE 2008.

U ovome se radu analizira uspješnost poslovanja poduzetnika u Republici Hrvatskoj i po regijama: Istočna Hrvatska, Sjeverna Hrvatska, Središnja Hrvatska, Zapadna Hrvatska i Južna Hrvatska, za godinu 2008.

Analiza se zasniva na Godišnjim financijskim izvještajima poduzetnika za godinu 2008., koje je objedinila Fina-Financijska agencija.

Osim toga što analiza ukazuje na uspješnost poslovanja za Republiku kao cjelinu i po regijama, ona istovremeno raščlanjuje sve poduzetnike na državni i privatni sektor i unutar njih na poduzetnike koji su završili poslovanje s dobiti i posebno poduzetnike koji su završili poslovanje s gubitkom.

Uspješnost poslovanja promatra se kroz efikasnost poslovnih sredstava, proizvodnosti rada, investicijskih ulaganja, profitabilnost kapitala, kroz odnos vlastitih sredstava poduzetnika prema investicijama, odnos dobiti i plaća, visine plaća zaposlenih i izvozne i uvozne usmjerenosti poduzetnika.

Uspješnost poslovanja poduzetnika Republike Hrvatske za godinu 2008. može se u osnovi prikazati ovako:

- Gospodarstvo Republike Hrvatske znatno je više uvozilo nego izvozilo i time je dovelo do deficit-a trgovinske bilance i zaduženja u inozemstvu;

- Visoka dobit kod glavnine privatnoga sektora (30,02 milijarde kuna) prema plaćama zaposlenih (30,50 milijarda kuna) ostvarena je uglavnom velikim uvozom i relativno malim plaćama zaposlenih;

---

* I. Turčić, dr. sc., znanstveni savjetnik, emeritus Ekonomskog instituta, Zagreb. Rad je primljen u uredništvo 16.06.2010.

- Državni sektor ostvario je nisku dobit i znatne gubitke zbog relativno visokoga izvoza i visokih plaća.

Ključne riječi: uspješnost poslovanja, dobit, gubitak, regija, Hrvatska.

UVODNE NAPOMENE

Uspješnost poslovanja promatraćemo po sektorima vlasništva i regijama kroz deset pokazatelja u Republici Hrvatskoj godine 2008.

Rad se zasniva na Godišnjim finansijskim izvještajima poduzetnika koje je objedinila Fina, a obuhvaćeni su samo oni poduzetnici koji su imali bar jednoga zaposlenoga.

Pored razmatranja uspješnosti poduzetnika po oblicima vlasništva i regijama posebno se analiziraju poduzetnici koji su završili poslovanja s dobiti, a posebno poduzetnici koji su završili poslovanje s gubitkom.

Poduzetnici po oblicima vlasništva formirani su ovako: državno vlasništvo i posebno poduzetnici u privatnom i zadružnom vlasništvu zajedno, u daljem tekstu državni i privatni sektor. Spominjući gospodarstvo, poduzetnike ili poduzeća, bez obzira na skupinu koju analiziramo, u daljem tekstu uvijek se misli na poduzetničke promatrane skupine.

U ovome se analizira pet regija u Hrvatskoj koje su dobivene grupiranjem županija (sa Gradom Zagrebom koji ima položaj županije) ovako:

1. Istočna Hrvatska (Virovitičko-podravska županija, Požeško-slavonska županija, Brodsko-posavska županija, Osječko-baranjska županija, Vukovarsko-srijemska županija);
2. Sjeverna Hrvatska (Krapinsko-zagorska županija, Varaždinska županija, Koprivničko-križevačka županija, Međimurska županija);
3. Središnja Hrvatska (Zagrebačka županija, Sisačko-moslavačka županija, Karlovačka županija, Bjelovarsko-bilogorska županija, Grad Zagreb);
4. Zapadna Hrvatska (Primorsko-goranska županija, Ličko-senjska županija, Istarska županija);
5. Južna Hrvatska (Zadarska županija, Šibensko-kninska županija, Splitsko-dalmatinska županija, Dubrovačko-neretvanska županija).

GLOBALNA EFIKASNOST POSLOVNIH SREDSTAVA PODUZETNIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA ZA GODINU 2008.

Globalna efikasnost poslovnih sredstava promatra se kao odnos dohotka i poslovnih sredstava.

Dohodak čine neto plaće plus troškovi poreza i doprinosa iz plaća i doprinosi na plaće, plus dobit, minus gubitak.

Poslovna sredstva čine zbroj dugotrajne i kratkotrajne imovine.

Globalna efikasnost poslovnih sredstava iznosila je kod svih poduzetnika u prosjeku za Republiku Hrvatsku 0,123, s time da je ona u državnome sektoru iznosila svega 0,057, a u privatnome sektoru 0,157.

Svi poduzetnici koji su poslovanje završili s dobiti u Republici, ostvarili su globalnu efikasnost poslovnih sredstava 0,189, pritom je državni sektor imao 0,122, a privatni sektor 0,208.

Sva poduzeća koja su poslovanje završila s gubitkom u Republici ostvarila su globalnu efikasnost poslovnih sredstava 0,006 pritom je državni sektor imao 0,011, a privatni sektor 0,000.

Ako prosječnu globalnu efikasnost poslovnih sredstava svih poduzetnika za Republiku Hrvatsku označimo sa 100,0, tada su poduzetnici u regijama ostvarili razinu globalne efikasnosti poslovnih sredstava kako slijedi:

SVI PODUZETNICI (bez obzira na uspješnost poslovanja) u Republici ovim redoslijedom: Sjeverna Hrvatska (141,5), Istočna Hrvatska (113,0), Zapadna Hrvatska (109,8), Južna Hrvatska (96,7) i Središnja Hrvatska (93,5) pritom su poduzetnici u državnome sektoru Republike ostvarili razinu (46,3), a po regijama ovim redoslijedom: Sjeverna Hrvatska (80,5), Istočna Hrvatska (77,2), Zapadna Hrvatska (69,1), Središnja Hrvatska (43,9) i Južna Hrvatska (36,6); poduzetnici u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 127,6, a po regijama ovim redoslijedom: Sjeverna Hrvatska (146,3), Središnja Hrvatska (133,3), Istočna Hrvatska (119,5), Zapadna Hrvatska (118,7) i Južna Hrvatska (108,1);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI u Republici ostvarili su razinu 146,3, a po regijama ovim redoslijedom: Sjeverna Hrvatska (166,7); Središnja Hrvatska (156,1), Južna Hrvatska (156,1), Zapadna Hrvatska (148,0) i Istočna Hrvatska (134,1) pritom su poduzetnici u državnome sektoru Republike ostvarili razinu 99,2 a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (111,4), Središnja Hrvatska (100,8), Istočna Hrvatska (95,9), Zapadna Hrvatska (91,1) i Sjeverna Hrvatska (79,7), poduzetnici su u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 169,1, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska

**GLOBALNA EFIKASNOST POSLOVNIH SREDSTAVA ZA UKUPNO GOSPODARSTVO, DRŽAVNI
I PRIVATNI SEKTOR U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA GODINE 2008.**

Tablica 1.

REPUBLIKA, Regija	SVI PODUZETNICI			DRŽAVNI SEKTOR			PRIVATNI SEKTOR				
	Poslovna sredstva (u mil. kuna)	Dohodak sredstava (u mil. kuna)	Efičijencija sredstava (kol.2/kol.1)	Poslovna sredstva (u mil. kuna)	Dohodak sredstava (u mil. kuna)	Efičijencija sredstava (kol.2/kol.1)	RAZINA Prosječek svih poduzetnika (Hrvat- ska = 100,0)	Poslovna sredstva (u mil. kuna)	Dohodak sredstava (u mil. kuna)	Efičijencija sredstava (kol.2/kol.1)	RAZINA Prosječek svih poduzetnika (Hrvat- ska = 100,0)
REPUBLIKA HRVATSKA	845637	103870	0.123	100,0	288968	16411	0,057	46,3	556569	87460	0,157
Istočna Hrvatska	57237	7955	0.139	113,0	9077	864	0,095	77,2	48160	7091	0,147
Sjeverna Hrvatska	49545	8639	0.174	141,5	3512	349	0,099	80,5	46033	8290	0,180
Središnja Hrvatska	556703	64253	0.115	93,5	244745	13137	0,054	43,9	311959	51116	0,164
Zapadna Hrvatska	86367	11653	0.135	109,8	15958	1381	0,085	69,1	70369	10292	0,146
Južna Hrvatska	95685	11370	0.119	96,7	15636	700	0,045	36,6	80049	10671	0,133
SVI PODUZETNICI											
REPUBLIKA HRVATSKA	538546	101965	0.189	146,3	118627	14531	0,122	99,2	419919	87434	0,208
Istočna Hrvatska	47412	7802	0.165	134,1	7071	835	0,118	95,9	40341	6968	0,173
Sjeverna Hrvatska	41656	8533	0.205	166,7	3160	309	0,098	79,7	38496	8224	0,214
Središnja Hrvatska	320727	61515	0.192	156,1	88156	10910	0,124	100,8	232571	50605	0,218
Zapadna Hrvatska	66446	12126	0.182	148,0	11957	1345	0,112	91,1	54489	10781	0,198
Južna Hrvatska	62305	11988	0.192	156,1	8284	1132	0,137	111,4	54022	10856	0,201
PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI											
REPUBLIKA HRVATSKA	306991	1905	0,006	4,9	170341	1880	0,011	8,9	136650	26	0,000
Istočna Hrvatska	9826	152	0,016	13,0	2006	29	0,014	11,4	7819	123	0,016
Sjeverna Hrvatska	7888	105	0,013	10,6	352	39	0,111	90,2	7536	66	0,009
Središnja Hrvatska	235976	2738	0,012	9,8	156569	2227	0,014	11,4	79388	511	0,006
Zapadna Hrvatska	19922	-473	-0,024	-19,5	4042	16	0,004	3,3	15880	-489	-0,031
Južna Hrvatska	33380	-617	-0,018	-14,6	7353	-432	-0,059	-48,0	26027	-185	-0,007
PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM											
REPUBLIKA HRVATSKA											
Istočna Hrvatska											
Sjeverna Hrvatska											
Središnja Hrvatska											
Zapadna Hrvatska											
Južna Hrvatska											

Tablica:

REPUBLIKA HRVATSKA	845637	103870	0.123	100,0	288968	16411	0,057	46,3	556569	87460	0,157
Istočna Hrvatska	57237	7955	0.139	113,0	9077	864	0,095	77,2	48160	7091	0,147
Sjeverna Hrvatska	49545	8639	0.174	141,5	3512	349	0,099	80,5	46033	8290	0,180
Središnja Hrvatska	556703	64253	0.115	93,5	244745	13137	0,054	43,9	311959	51116	0,164
Zapadna Hrvatska	86367	11653	0.135	109,8	15958	1381	0,085	69,1	70369	10292	0,146
Južna Hrvatska	95685	11370	0.119	96,7	15636	700	0,045	36,6	80049	10671	0,133

Tablica:

REPUBLIKA HRVATSKA	538546	101965	0.189	146,3	118627	14531	0,122	99,2	419919	87434	0,208
Istočna Hrvatska	47412	7802	0.165	134,1	7071	835	0,118	95,9	40341	6968	0,173
Sjeverna Hrvatska	41656	8533	0.205	166,7	3160	309	0,098	79,7	38496	8224	0,214
Središnja Hrvatska	320727	61515	0.192	156,1	88156	10910	0,124	100,8	232571	50605	0,218
Zapadna Hrvatska	66446	12126	0.182	148,0	11957	1345	0,112	91,1	54489	10781	0,198
Južna Hrvatska	62305	11988	0.192	156,1	8284	1132	0,137	111,4	54022	10856	0,201

Tablica:

REPUBLIKA HRVATSKA	306991	1905	0,006	4,9	170341	1880	0,011	8,9	136650	26	0,000
Istočna Hrvatska	9826	152	0,016	13,0	2006	29	0,014	11,4	7819	123	0,016
Sjeverna Hrvatska	7888	105	0,013	10,6	352	39	0,111	90,2	7536	66	0,009
Središnja Hrvatska	235976	2738	0,012	9,8	156569	2227	0,014	11,4	79388	511	0,006
Zapadna Hrvatska	19922	-473	-0,024	-19,5	4042	16	0,004	3,3	15880	-489	-0,031
Južna Hrvatska	33380	-617	-0,018	-14,6	7353	-432	-0,059	-48,0	26027	-185	-0,007

(177,2), Sjeverna Hrvatska (174,0), Južna Hrvatska (163,4), Zapadna Hrvatska (161,0) i Istočna Hrvatska (140,7);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM u Republici ostvarili su razinu 4,9, a po regijama ovim redoslijedom: Istočna Hrvatska (13,0), Sjeverna Hrvatska (10,6), Središnja Hrvatska (9,8), Južna Hrvatska (-14,6) i Zapadna Hrvatska (-19,5) pritom su poduzetnici u državnome sektoru Republike ostvarili razinu 8,9, a po regijama ovim redoslijedom: Sjeverna Hrvatska (90,2), Istočna Hrvatska (11,4), Središnja Hrvatska (11,4), Zapadna Hrvatska (3,3) i Južna hrvatska (-48,0) poduzetnici su u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 0,0, a po regijama ovim redoslijedom: Istočna Hrvatska (13,0), Sjeverna Hrvatska (7,3), Središnja Hrvatska (4,9), Južna Hrvatska (-5,7) i Zapadna Hrvatska (-25,2).

Apsolutni iznosi i pokazatelji za izračunavanje globalne efikasnosti poslovnih sredstava za Republiku Hrvatsku, po oblicima vlasništva, uspješnosti poslovanja i po regijama, prikazani su za godinu 2008. u tablici 1.

PROIZVODNOST RADA PODUZETNIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA ZA GODINU 2008.

Proizvodnost rada promatra se kao odnos dohotka i broja zaposlenih na godišnjoj razini.

Proizvodnost rada iznosila je kod svih poduzetnika u prosjeku za Republiku Hrvatsku 114200 kuna, u tome je ona u državnome sektoru iznosila 104200, a u privatnome sektoru 116300 kuna.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s dobiti u Republici ostvarili su dohodak po zaposlenome 142500 kuna, u tome da je državni sektor ostvario dohodak po zaposlenome 130400 kuna, a privatni sektor 144700 kuna.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s gubitkom u Republici ostvarili su dohodak po zaposlenome 9800 kuna, u tome državni sektor ostvario dohodak po zaposlenome 40900 kuna, a privatni sektor 200 kuna.

Ako prosječnu proizvodnost rada svih poduzetnika za Republiku Hrvatsku označimo sa 100,0, tada su poduzetnici u regijama ostvarili razinu proizvodnosti rada kako slijedi:

SVI PODUZETNICI (bez obzira na uspješnost poslovanja) po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (121,2), Zapadna Hrvatska (90,0), Južna Hrvatska (76,6), Sjeverna Hrvatska (75,7) i Istočna Hrvatska (68,3), pritom su poduzetnici u državnome sektoru Republike ostvarili razinu (91,2), a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (108,7), Sjeverna Hrvatska (72,3),

**PROIZVODNOST RADA ZA UKUPNO GOSPODARSTVO, DRŽAVNI I PRIVATNI SEKTOR
U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA GODINE 2008.**

Tablica 2.

REPUBLIKA, Regija	SVI PODUZETNICI				DRŽAVNI SEKTOR				PRIVATNI SEKTOR			
	Dohodak (u mil. kuna)	Broj zaposlenih (puni broj)	Dohodak po zaposlenom Na godišnjoj razini (u tis. kuna) (Hrvat- ska = 100,0)	Dohodak Broj zaposlenih (puni broj)	Dohodak po zaposlenom Na godišnjoj razini (u tis. kuna) (Hrvat- ska = 100,0)	Dohodak Broj zaposlenih (u mil. kuna)	Dohodak po zaposlenom Na godišnjoj razini (u tis. kuna) (Hrvat- ska = 100,0)	Dohodak Broj zaposlenih (puni broj)	Dohodak po zaposlenom Na godišnjoj razini (u tis. kuna) (Hrvat- ska = 100,0)	Dohodak Broj zaposlenih (puni broj)	Dohodak po zaposlenom Na godišnjoj razini (u tis. kuna) (Hrvat- ska = 100,0)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
REPUBLICA HRVATSKA												
Istočna Hrvatska	103870	909606	114,2	100,0	16411	157417	104,2	91,2	87460	752189	116,3	101,8
Sjeverna Hrvatska	7955	101933	78,0	68,3	864	12008	71,9	63,0	7091	89865	78,8	69,0
Središnja Hrvatska	8638	99845	86,4	75,7	349	4223	82,6	72,3	8290	95722	86,6	75,8
Zapadna Hrvatska	64253	464349	138,4	121,2	13137	105817	124,1	108,7	51116	358532	142,6	124,9
Južna Hrvatska	11653	113344	102,8	90,0	1361	17257	78,9	69,1	10292	98087	107,1	93,8
Južna Hrvatska	11370	129895	87,5	76,6	700	18112	38,6	33,8	10671	111883	95,4	83,5
PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI												
REPUBLICA HRVATSKA	101965	715534	142,5	124,8	14531	111410	130,4	114,2	87434	604124	144,7	126,7
Istočna Hrvatska	7802	85641	91,1	79,8	835	9826	84,9	74,3	6968	75815	91,9	80,5
Sjeverna Hrvatska	8333	87030	98,1	85,9	310	3030	102,2	89,5	8224	84000	97,9	85,7
Središnja Hrvatska	61515	357533	172,1	150,7	10910	77648	140,5	123,0	50605	279885	180,8	158,3
Zapadna Hrvatska	12126	89305	135,8	118,7	1345	11543	116,5	102,0	10781	77762	138,6	121,4
Južna Hrvatska	11988	96025	124,8	109,3	1132	9363	120,9	105,9	10856	88662	125,3	109,7
PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM												
REPUBLICA HRVATSKA	1905	194072	9,8	8,6	1880	46007	40,9	35,8	26	148065	0,2	0,2
Istočna Hrvatska	152	16332	9,3	8,1	29	2182	13,3	11,6	123	14150	8,7	7,6
Sjeverna Hrvatska	105	12915	8,1	7,1	389	1193	32,6	28,5	66	11722	5,7	5,0
Središnja Hrvatska	2738	106816	25,6	22,4	2227	28169	79,1	69,3	511	78647	6,5	5,7
Zapadna Hrvatska	473	24039	-19,7	-17,3	165	5714	2,9	2,5	-489	18325	-26,7	-23,4
Južna Hrvatska	-617	33970	-18,2	-15,9	-432	8749	-49,4	-43,3	-185	25221	-7,3	-6,4

Tablica:

REPUBLICA HRVATSKA	101965	715534	142,5	124,8	14531	111410	130,4	114,2	87434	604124	144,7	126,7
Istočna Hrvatska	7802	85641	91,1	79,8	835	9826	84,9	74,3	6968	75815	91,9	80,5
Sjeverna Hrvatska	8333	87030	98,1	85,9	310	3030	102,2	89,5	8224	84000	97,9	85,7
Središnja Hrvatska	61515	357533	172,1	150,7	10910	77648	140,5	123,0	50605	279885	180,8	158,3
Zapadna Hrvatska	12126	89305	135,8	118,7	1345	11543	116,5	102,0	10781	77762	138,6	121,4
Južna Hrvatska	11988	96025	124,8	109,3	1132	9363	120,9	105,9	10856	88662	125,3	109,7

Tablica:

Zapadna Hrvatska (69,1), Istočna Hrvatska (63,0) i Južna Hrvatska (33,8), poduzetnici u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 101,8, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (124,9), Zapadna Hrvatska (93,8), Južna Hrvatska (83,5), Sjeverna Hrvatska (75,8) i Istočna Hrvatska (69,0);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI u Republici ostvarili su razinu 124,8, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (150,7), Zapadna Hrvatska (118,7), Južna Hrvatska (109,3), Sjeverna Hrvatska (85,9) i Istočna Hrvatska (79,8), pritom su poduzetnici u državnome sektoru Republike ostvarili razinu 114,2, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (123,0), Južna Hrvatska (105,9), Zapadna Hrvatska (102,0), Sjeverna Hrvatska (89,5) i Istočna Hrvatska (74,3), dok su poduzetnici u privatnom sektoru Republike ostvarili razinu 126,7, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (158,3), Zapadna Hrvatska (121,4), Južna Hrvatska (109,7), Sjeverna Hrvatska (85,7) i Istočna Hrvatska (80,5);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJA S GUBITKOM u Republici ostvarili su razinu 8,6, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (22,4), Istočna Hrvatska (8,1), Sjeverna Hrvatska (7,1), Južna Hrvatska (-15,9) i Zapadna Hrvatska (-17,3), pritom su poduzetnici u državnome sektoru Republike ostvarili razinu 35,8, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (69,3), Sjeverna Hrvatska (28,5), Istočna Hrvatska (11,6), Zapadna Hrvatska (2,5) i Južna Hrvatska (-43,3), poduzetnici u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 0,2, a po regijama ovim redoslijedom: Istočna Hrvatska (7,6), Središnja Hrvatska (5,7), Sjeverna Hrvatska 5,0), Južna Hrvatska (-6,4) i Zapadna Hrvatska (-23,4).

Apsolutni iznosi i pokazatelji za izračunavanje proizvodnosti rada za Republiku Hrvatsku, po oblicima vlasništva, uspješnosti poslovanja i po regijama, prikazani su za godinu 2008. u tablici 2.

INVESTICIJE U DUGOTRAJNU IMOVINU PODUZETNIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA ZA GODINU 2008.

Investicije u dugotrajnu imovinu promatraju se kao odnos investicija u tijeku godine prema dugotrajnoj imovini na početku godine.

Investicije u dugotrajnu imovinu iznosile su u prosjeku za Republiku Hrvatsku 10,9 pritom su u državnome sektoru iznosile 7,6, a u privatnome sektoru 13,8.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s dobiti u Republici ostvarili su ulaganja u investicije 12,3, a državni je sektor ostvario 9,3, i privatni sektor 13,8.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s gubitkom u Republici ostvarili su ulaganja u investicije 9,3, pritom je državni sektor ostvario 6,7, a privatni sektor 13,9.

Ako investicije u dugotrajnu imovinu svih poduzetnika za Republiku Hrvatsku označimo sa 100,0 tada su poduzetnici u regijama ostvarili razinu investicijskih ulaganja u dugotrajnu imovinu kako slijedi:

SVI PODUZETNICI (bez obzira na uspješnost poslovanja) u Republici ovim redoslijedom: Istočna Hrvatska (129,4), Sjeverna Hrvatska (125,7), Zapadna Hrvatska (111,9), Južna Hrvatska (103,7) i Središnja Hrvatska (93,6) pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 69,7, a po regijama ovim redoslijedom: Sjeverna Hrvatska (124,8), Istočna Hrvatska (91,7), Zapadna Hrvatska (76,1), Južna Hrvatska (71,6) i Središnja Hrvatska (67,9); poduzetnici u privatnom sektoru Republike ostvarili su razinu 126,6, a po regijama ovim redoslijedom: Istočna Hrvatska (139,4), Središnja Hrvatska (130,3), Sjeverna Hrvatska (125,7), Zapadna Hrvatska (122,9) i Južna Hrvatska (112,8);

PODUZETNICI KOJI SU OSTVARILI POSLOVANJE S DOBITI u Republici ostvarili su razinu 112,8, a po regijama ovim redoslijedom: Istočna Hrvatska (145,0), Sjeverna Hrvatska (135,8), Južna Hrvatska (113,8), Zapadna Hrvatska (108,3) i Središnja Hrvatska (107,3), pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 85,3, a po regijama ovim redoslijedom: Sjeverna Hrvatska (131,2), Istočna Hrvatska (115,6), Južna Hrvatska (92,7), Središnja Hrvatska (81,7) i Zapadna Hrvatska (79,8); u privatnom sektoru Republike ostvarili su razinu 126,6, a po regijama ovim redoslijedom: Istočna Hrvatska (153,2), Sjeverna Hrvatska (136,7), Središnja Hrvatska (124,8), Južna Hrvatska (118,3) i Zapadna Hrvatska (116,5);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM u Republici ostvarili su razinu 85,3, a po regijama ovim redoslijedom: Zapadna Hrvatska (123,9), Južna Hrvatska (90,8), Sjeverna Hrvatska (88,1), Središnja Hrvatska (82,6) i Istočna Hrvatska (71,6), pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 61,5, a po regijama ovim redoslijedom: Zapadna Hrvatska (63,3), Središnja Hrvatska (62,4), Sjeverna Hrvatska (54,1), Južna Hrvatska (47,7) i Istočna Hrvatska (14,7); u privatnom sektoru Republike ostvarili razinu 127,5, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (141,3), Zapadna Hrvatska (140,4), Južna Hrvatska (104,6), Sjeverna Hrvatska (89,9) i Istočna Hrvatska (89,9).

Apsolutni iznosi i pokazatelji za izračunavanje kretanja investicijskih ulaganja u dugotrajnu imovinu za Republiku Hrvatsku, po oblicima vlasništva, uspješnosti poslovanja i po regijama, prikazani su za godinu 2008. u tablici 3.

**INVESTICIJE U DUGOTRAJNU IMOVINU ZA UKUPNO GOSPODARSTVO, DRŽAVNI
I PRIVATNI SEKTOR U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA GODINE 2008.**

REPUBLIKA, Regija	SVI PODUZETNICI			DRŽAVNI SEKTOR			PRIVATNI SEKTOR				
	Investicije u dugotrajanju imovinu na počeku godine (u mil. kuna)	Dugotrajna imovina na počeku godine (u mil. kuna)	Investicije prema dugotrajanjoj imovini na počeku godine (u mil. kuna)	Dugotrajna imovina na počeku godine (u mil. kuna)	Investicije prema dugotrajanjoj imovini na počeku godine (u mil. kuna)	Dugotrajna imovina na počeku godine (u mil. kuna)	Investicije u dugotrajanju imovinu (u mil. kuna)	Dugotrajna imovina na počeku godine (u mil. kuna)	Investicije prema dugotrajanjoj imovini na počeku godine (u mil. kuna)	Dugotrajna imovina na počeku godine (u mil. kuna)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
SVI PODUZETNICI											
REPUBLIKA HRVATSKA	56722	519514	10,9	100,0	18646	244184	7,6	69,7	38076	275330	13,8
Istočna Hrvatska	4068	28843	14,1	129,4	623	6246	10,0	91,7	3445	22597	15,2
Sjeverna Hrvatska	3437	25044	13,7	125,7	379	2799	13,6	124,8	3058	22246	13,7
Središnja Hrvatska	36236	355190	10,2	93,6	15669	210477	7,4	67,9	20567	144713	14,2
Zapadna Hrvatska	6405	52423	12,2	111,9	1004	12168	8,3	76,1	5401	40255	13,4
Južna Hrvatska	6557	58014	11,3	103,7	971	12494	7,8	71,6	5604	45520	12,3

Tablica:

REPUBLIKA HRVATSKA	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI										
	12,3	112,8	8294	89064	9,3	85,3	25868	187697	13,8	126,6	126,6
Istočna Hrvatska	22631	15,8	145,0	600	4756	12,6	115,6	2981	17875	16,7	153,2
Sjeverna Hrvatska	2918	19861	14,8	135,8	364	2548	14,3	131,2	2553	17113	14,9
Središnja Hrvatska	18825	162039	11,7	107,3	5887	65991	8,9	81,7	13058	96048	13,6
Zapadna Hrvatska	4548	38627	11,8	108,3	800	9208	8,7	79,8	3748	29419	12,7
Južna Hrvatska	4190	33804	12,4	113,8	663	6561	10,1	92,7	3527	27243	12,9

Tablica:

REPUBLIKA HRVATSKA	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM										
	9,3	10352	155120	6,7	61,5	12207	87633	13,9	127,5	127,5	127,5
Istočna Hrvatska	6212	7,8	71,6	23	1489	1,6	14,7	464	4722	9,8	89,9
Sjeverna Hrvatska	5384	9,6	88,1	15	251	5,9	54,1	505	5133	9,8	89,9
Središnja Hrvatska	17311	193151	9,0	82,6	9802	144486	6,8	62,4	7509	48665	15,4
Zapadna Hrvatska	1857	13797	13,5	123,9	204	2961	6,8	63,3	1653	10836	15,3
Južna Hrvatska	2389	24210	9,9	90,8	308	5933	5,2	47,7	2077	18277	11,4

Tablica:

REPUBLIKA HRVATSKA	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM										
	12,3	112,8	8294	89064	9,3	85,3	25868	187697	13,8	126,6	126,6
Istočna Hrvatska	22631	15,8	145,0	600	4756	12,6	115,6	2981	17875	16,7	153,2
Sjeverna Hrvatska	2918	19861	14,8	135,8	364	2548	14,3	131,2	2553	17113	14,9
Središnja Hrvatska	18825	162039	11,7	107,3	5887	65991	8,9	81,7	13058	96048	13,6
Zapadna Hrvatska	4548	38627	11,8	108,3	800	9208	8,7	79,8	3748	29419	12,7
Južna Hrvatska	4190	33804	12,4	113,8	663	6561	10,1	92,7	3527	27243	12,9

Tablica 3.

PROFITABILNOST KAPITALA PODUZETNIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA ZA GODINU 2008.

Profitabilnost kapitala poduzetnika promatra se kao odnos profita i kapitala poduzetnika.

Profit čini dobit minus gubitak.

Profitabilnost kapitala poduzetnika iznosila je u prosjeku za Republiku Hrvatsku 6,1%, pritom je ona iznosila u državnom sektoru -0,9%, a u privatnome sektoru 11,3%.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s dobiti u Republici ostvarili su profitabilnost kapitala 17,7%, pritom je državni sektor imao 3,5%, a privatni sektor 21,4%.

Sva poduzeća koja su završila poslovanje s gubitkom u Republici imala su negativnu profitabilnost -8,6%, pritom je državni sektor imao -2,5%, a privatni sektor -23,7%.

Ako prosječnu profitabilnost kapitala svih poduzetnika za Republiku Hrvatsku označimo sa 100,0, tada su poduzetnici u regijama ostvarili razinu profitabilnosti kapitala kako slijedi:

SVI PODUZETNICI (bez obzira na uspješnost poslovanja) po regijama ovim redoslijedom: Sjeverna Hrvatska (147,5), Istočna Hrvatska (109,8), Središnja Hrvatska (104,9), Zapadna Hrvatska (82,0) i Južna Hrvatska (49,2), pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike ostvarili razinu -14,8, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (16,4), Sjeverna Hrvatska (9,8), Istočna Hrvatska (-27,9), Zapadna Hrvatska (86,9) i Južna Hrvatska (-267,2); poduzetnici u privatnom sektoru Republike ostvarili su razinu 185,2, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (223,0), Sjeverna Hrvatska (160,7), Istočna Hrvatska (141,0), Zapadna Hrvatska (127,9) i Južna Hrvatska (124,6);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI u Republici ostvarili su razinu 290,2, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (324,6), Južna Hrvatska (301,6), Sjeverna Hrvatska (231,1), Zapadna Hrvatska (219,7) i Istočna Hrvatska (204,9), pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 57,4, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (65,6), Južna Hrvatska (63,9), Sjeverna Hrvatska (36,1), Zapadna Hrvatska (32,8) i Istočna Hrvatska (31,1); poduzetnici u privatnom sektoru Republike ostvarili razinu 350,0, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (408,2), Južna Hrvatska (342,6), Zapadna Hrvatska (268,8), Sjeverna Hrvatska (249,2) i Istočna Hrvatska (242,6);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM u Republici imali su razinu -141,0, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja

Tablica 4.

**PROFITABILNOST KAPITALA PODUZETNIKA ZA UKUPNO GOSPODARSTVO, DRŽAVNI
I PRIVATNI SEKTOR U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA GODINE 2008.**

REPUBLIKA, Regija	SVI PODUZETNICI			DRŽAVNI SEKTOR			PRIVATNI SEKTOR		
	Kapital poduzet- nika (u mil. kuna)	Profit (dbit minus gubitak) (u mil. kuna)	Profitabilnost kapitala poduzetnika	Kapital poduzet- nika (u mil. kuna)	Profit (dbit minus gubitak) (u mil. kuna)	Profitabilnost kapitala poduzetnika	Kapital poduzet- nika (u mil. kuna)	Profit (dbit minus gubitak) (u mil. kuna)	Profitabilnost kapitala poduzetnika
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
			%			%			12

Tablica:
Tabelica:

REPUBLIKA HRVATSKA	384872	23324	6.1	100.0	166219	-1465	-0.9	-14.8	218653	24789	11.3	185.2
Istočna Hrvatska	20243	1358	6.7	109.8	3755	-65	-1.7	-27.9	16488	1422	8.6	141.0
Sjeverna Hrvatska	18253	1641	9.0	147.5	1528	9	0.6	9.8	16726	1631	9.8	160.7
Središnja Hrvatska	271648	17295	6.4	104.9	145694	144	0.1	16.4	125954	17150	13.6	223.0
Zapadna Hrvatska	39284	1970	5.0	82.0	8419	-444	-5.3	-86.9	30865	2414	7.8	127.9
Južna Hrvatska	35443	1062	3.0	49.2	6822	-1109	-16.3	-267.2	28620	2170	7.6	124.6

REPUBLIKA HRVATSKA	214863	37946	17.7	290.2	45078	1550	3.5	57.4	169784	36366	21.4	350.8
Istočna Hrvatska	17588	2203	12.5	204.9	3090	59	1.9	31.1	14498	2144	14.8	242.6
Sjeverna Hrvatska	16375	2311	14.1	231.1	1416	32	2.2	36.1	14960	2279	15.2	249.2
Središnja Hrvatska	123991	24603	19.8	324.6	30132	1214	4.0	65.6	93859	23390	24.9	408.2
Zapadna Hrvatska	32513	4348	13.4	219.7	6747	132	2.0	32.8	25766	4217	16.4	268.8
Južna Hrvatska	24395	4480	18.4	301.6	3694	144	3.9	63.9	20701	4336	20.9	342.6

Tablica:
Tabelica:

REPUBLIKA HRVATSKA	170009	-146222	-8.6	-141.0	121140	-3046	-2.5	-41.0	48869	-11577	-23.7	-388.5
Istočna Hrvatska	2655	-844	-31.8	-521.3	665	-124	-18.6	-304.9	1990	-721	-36.3	-595.1
Sjeverna Hrvatska	1878	-670	-35.7	-595.0	112	-22	-20.0	-327.0	1766	-647	-36.7	-601.6
Središnja Hrvatska	147657	-7309	-5.0	-82.0	115562	-1070	-0.9	-14.9	32095	-6240	-19.4	-318.0
Zapadna Hrvatska	6771	-2378	-35.1	-575.4	1672	-576	-34.5	-565.6	5099	-1802	-35.3	-578.7
Južna Hrvatska	11048	-3419	-30.9	-506.6	3129	-1254	-40.1	-657.4	7919	-2166	-27.3	-447.5

Hrvatska (-82,0), Južna Hrvatska (-506,6), Istočna Hrvatska (-521,3), Zapadna Hrvatska (-575,4) i Sjeverna Hrvatska (-595,0), pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike imali razinu -41,0, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (-0,9), Istočna Hrvatska (-18,6), Sjeverna Hrvatska (-20,0), Zapadna Hrvatska (-34,5) i Južna Hrvatska (-40,1), poduzetnici u privatnom sektoru Republike imali su razinu -388,5, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (-318,0), Južna Hrvatska (-447,5), Zapadna Hrvatska (-578,7), Istočna Hrvatska (-595,1) i Sjeverna Hrvatska (-601,6).

Apsolutni iznosi i pokazatelji za izračunavanje profitabilnosti kapitala poduzetnika za Republiku Hrvatsku, po oblicima vlasništva, uspješnosti poslovanja i po regijama, prikazani su za godinu 2008. u tablici 4.

AMORTIZACIJA I DOBIT PODUZETNIKA PREMA INVESTICIJAMA U DUGOTRAJNU IMOVINU U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA ZA GODINU 2008.

Amortizacija i dobit nakon oporezivanja poduzetnika zajedno čine osnovu za investicije u dugoročnu imovinu koju ćemo u daljem tekstu nazivati vlastita sredstva za investicije.

Ovdje ćemo analizirati odnos sredstava poduzeća za investicije prema ulaganjima u dugotrajnu imovinu.

Sredstva poduzeća za investicije iznosila su u prosjeku za Republiku Hrvatsku 105,1%, pritom su ona u državnom sektoru iznosila 42,3%, a u privatnom sektoru 135,8%.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s dobiti u Republici ostvarili su vlastita sredstva za investicije prema investicijskim ulaganjima 164,1%, pritom je državni sektor ostvario 69,8%, a privatni sektor 182,8%.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s gubitkom u Republici ostvarili su vlastita sredstva za investicije prema investicijskim ulaganjima 29,0%, pritom je državni sektor ostvario 20,2%, a privatni sektor 36,4%.

Ako vlastita sredstva za investicije prema investicijskim ulaganjima u dugotrajnu imovinu svih poduzetnika u Republici označimo sa 100,0, tada su poduzetnici u regijama ostvarili razinu vlastitih sredstava za investicije prema investicijama kako slijedi:

SVI PODUZETNICI (bez obzira na uspješnost poslovanja) po regijama ovim redoslijedom: Sjeverna Hrvatska (112,9), Južna Hrvatska (109,4), Zapadna Hrvatska (102,4), središnja Hrvatska (97,3) i Istočna Hrvatska (93,2), pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 40,2, a po regija-

**AMORTIZACIJA I DOBIT PODUZETNIKA PREMA INVESTICIJAMA
U DUGOTRAJNU IMOVINU ZA UKUPNO GOSPODARSTVO, DRŽAVNI
I PRIVATNI SEKTOR U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA GODINE 2008.**

REPUBLIKA, Regija	SVI PODUZETNICI				DRŽAVNI SEKTOR				PRIVATNI SEKTOR			
	Amortiza- cija i dobit nakon oporeziva- nja (u mil. kuna)	Amortiza- cija i dobit nakon oporeziva- nja u dugotra- jnu imovinu % amontizacije i dobiti prema investicijama u dugotrajnju imovinu (Hrvat- ska = 100,0)	Amortiza- cija i dobit nakon oporeziva- nja u dugotra- jnu imovinu % amontizacije i dobiti prema investicijama u dugotrajnju imovinu (Hrvat- ska = 100,0)	Amortiza- cija i dobit nakon oporeziva- nja u dugotra- jnu imovinu % amontizacije i dobiti prema investicijama u dugotrajnju imovinu (Hrvat- ska = 100,0)	Amortiza- cija i dobit nakon oporeziva- nja u dugotra- jnu imovinu % amontizacije i dobiti prema investicijama u dugotrajnju imovinu (Hrvat- ska = 100,0)	Amortiza- cija i dobit nakon oporeziva- nja u dugotra- jnu imovinu % amontizacije i dobiti prema investicijama u dugotrajnju imovinu (Hrvat- ska = 100,0)	Amortiza- cija i dobit nakon oporeziva- nja u dugotra- jnu imovinu % amontizacije i dobiti prema investicijama u dugotrajnju imovinu (Hrvat- ska = 100,0)	Amortiza- cija i dobit nakon oporeziva- nja u dugotra- jnu imovinu % amontizacije i dobiti prema investicijama u dugotrajnju imovinu (Hrvat- ska = 100,0)	Amortiza- cija i dobit nakon oporeziva- nja u dugotra- jnu imovinu % amontizacije i dobiti prema investicijama u dugotrajnju imovinu (Hrvat- ska = 100,0)	Amortiza- cija i dobit nakon oporeziva- nja u dugotra- jnu imovinu % amontizacije i dobiti prema investicijama u dugotrajnju imovinu (Hrvat- ska = 100,0)	Amortiza- cija i dobit nakon oporeziva- nja u dugotra- jnu imovinu % amontizacije i dobiti prema investicijama u dugotrajnju imovinu (Hrvat- ska = 100,0)	
REPUBLIKA HRVATSKA	59604	56721	105,1	100,0	7879	18646	42,3	40,2	51725	38076	135,8	129,2
Istočna Hrvatska	3989	4068	98,1	93,2	304	623	48,8	46,4	3685	3445	107,0	101,8
Sjeverna Hrvatska	4079	3437	118,7	112,9	182	379	42,7	40,6	3917	3058	128,1	121,9
Središnja Hrvatska	37087	36236	102,3	97,3	6007	15669	38,3	36,4	31078	20567	151,1	143,8
Zapadna Hrvatska	6889	6405	107,6	102,4	637	1004	63,4	60,3	6252	5401	115,8	110,2
Južna Hrvatska	7560	6575	115,0	109,4	768	971	79,1	75,3	6792	5604	121,2	115,3

Tablica:

REPUBLIKA HRVATSKA	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI											
	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI								
REPUBLIKA HRVATSKA	53072	34162	164,1	156,1	5787	8294	69,8	66,4	47284	28868	182,8	173,9
Istočna Hrvatska	3689	3581	103,0	98,0	271	600	46,2	44,0	3418	2981	114,7	109,1
Sjeverna Hrvatska	3830	2918	131,3	124,9	152	364	41,8	39,8	3678	2553	144,1	137,1
Središnja Hrvatska	32874	18915	173,7	162,3	4404	5867	75,1	71,5	28470	13058	218,0	207,4
Zapadna Hrvatska	6237	4548	137,1	130,4	506	800	63,3	60,2	5731	3748	152,9	145,5
Južna Hrvatska	6441	4190	153,7	146,2	454	663	68,5	65,2	5987	3527	169,7	161,5

Tablica:

REPUBLIKA HRVATSKA	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI											
	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI								
REPUBLIKA HRVATSKA	6533	22560	29,0	27,6	2092	10353	20,2	19,2	4441	12207	36,4	34,6
Istočna Hrvatska	300	487	61,6	58,6	33	23	142,5	136,5	268	464	57,8	55,0
Sjeverna Hrvatska	249	519	48,0	45,7	10	15	66,7	63,5	239	505	47,3	45,0
Središnja Hrvatska	4213	17611	24,3	23,1	1604	9802	16,4	15,6	2609	7509	34,7	33,0
Zapadna Hrvatska	652	1857	35,1	33,4	131	204	64,2	61,1	521	1653	31,5	30,0
Južna Hrvatska	1119	2385	46,9	44,6	314	308	101,9	97,0	805	2077	38,8	36,9

Tablica:

ma ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (75,3), Zapadna Hrvatska (60,3), Istočna Hrvatska (46,4), Sjeverna Hrvatska (40,6) i Središnja Hrvatska (36,4); poduzetnici u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 129,2, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (143,8), Sjeverna Hrvatska (121,9), Južna Hrvatska (115,3), Zapadna Hrvatska (110,2) i Istočna Hrvatska (101,8);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI u Republici ostvarili su razinu 156,1, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (162,3), Južna Hrvatska (146,2), Zapadna Hrvatska (130,4), Sjeverna Hrvatska (124,9) i Istočna Hrvatska (98,0), pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 66,4, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (71,5), Južna Hrvatska (65,5), Zapadna Hrvatska (60,2), Istočna Hrvatska (44,0) i Sjeverna Hrvatska (39,8), dok su poduzetnici u privatnom sektoru Republike ostvarili su razinu 173,9, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (207,4), Južna Hrvatska (161,5), Zapadna Hrvatska (145,5), Sjeverna Hrvatska (137,1) i Istočna Hrvatska (109,1);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM u Republici ostvarili su razinu 27,6, a po regijama ovim redoslijedom: Istočna Hrvatska (58,6), Sjeverna Hrvatska (45,7), Južna Hrvatska (44,6), Zapadna Hrvatska (33,4) i središnja Hrvatska (23,1), pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 19,2, a po regijama ovim redoslijedom: Istočna Hrvatska (136,5), Južna Hrvatska (97,0), Sjeverna Hrvatska (63,5), Zapadna Hrvatska (61,1) i Središnja Hrvatska (15,6); poduzetnici u privatnom sektoru Republike ostvarili razinu 34,6, a po regijama ovim redoslijedom: Istočna Hrvatska (55,0), Sjeverna Hrvatska (45,0), Južna Hrvatska (36,9), Središnja Hrvatska (33,0) i Zapadna Hrvatska (30,0).

Apsolutni iznosi i pokazatelji za izračunavanje vlastitih sredstava za investicije u dugotrajnu imovinu za Republiku Hrvatsku, po oblicima vlasništva, uspješnosti poslovanja i po regijama, prikazani su za godinu 2008. u tablici 5.

DOBIT PODUZETNIKA NAKON OPOREZIVANJA PREMA NETO PLAĆAMA ZAPOSLENIH U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA ZA GODINU 2008.

Dobit nakon oporezivanja i neto plaća, u daljem tekstu nazivat ćemo dobit poduzetnika prema plaćama zaposlenih na godišnjoj razini.

Dobit poduzetnika prema plaćama zaposlenih iznosila je kod svih poduzetnika u prosjeku za Republiku Hrvatsku 65,3% pritom je ona iznosila u državnom sektoru 12,7%, a u privatnom sektoru 80,2%.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s dobiti u Republici Hrvatskoj ostvarili su dobit poduzetnika prema plaćama zaposlenih 82,3% pritom je ona u državnom sektoru iznosila 17,8%, a u privatnome sektoru 98,4%.

Ako prosječnu dobit poduzetnika prema plaćama zaposlenih u Republici Hrvatskoj označimo sa 100,0, tada je dobit poduzetnika prema plaćama zaposlenih ostvarila razinu prema plaćama kako slijedi:

SVI PODUZETNICI (bez obzira na uspješnost poslovanja) po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (112,6), Zapadna Hrvatska (94,6), Južna Hrvatska (92,5), Istočna Hrvatska (69,4) i Sjeverna Hrvatska (67,4), pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 19,4, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (20,7), Sjeverna Hrvatska (18,1), Južna Hrvatska (17,9), Zapadna Hrvatska (16,4) i Istočna Hrvatska (13,0); poduzetnici u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 122,8, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (148,4), Zapadna Hrvatska (112,3), Južna Hrvatska (108,1), Istočna Hrvatska (78,6) i Sjeverna Hrvatska (69,8);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI u Republici ostvarili su razinu 126,0, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (144,0), Južna Hrvatska (126,5), Zapadna Hrvatska (118,1), Istočna Hrvatska (81,9) i Sjeverna Hrvatska (75,8), pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 27,3, a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (32,6), Središnja Hrvatska (28,2), Zapadna Hrvatska (24,3), Sjeverna Hrvatska (22,4) i Istočna Hrvatska (16,6); poduzetnici u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 150,7, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (185,3), Južna Hrvatska (140,3), Zapadna Hrvatska (135,2), Istočna Hrvatska (95,5) i Sjeverna Hrvatska (78,4).

Poduzetnici u privatnome sektoru koji su završili s dobiti imali su 604124 zaposlenih, što čini dvije trećine (66,4%) svih zaposlenih kod poduzetnika u Republici Hrvatskoj, točnije oni čine glavninu hrvatskoga gospodarstva. Njihova je dobit nakon plaćenoga poreza iznosila 30,02 milijarde kuna, a istovremeno su neto plaće zaposlenih iznosile 30,50 milijarda kuna.

Apsolutni iznosi i pokazatelji za izračunavanje odnosa dobiti poduzetnika i plaća zaposlenih za Republiku Hrvatsku, po oblicima vlasništva, uspješnosti poslovanja i po regijama, prikazani su za godinu 2008. u tablici 6.

DOBIT PODUZETNIKA NAKON OPOREZIVANJA PREMA NETO PLAĆAMA ZAPOSLENIH ZA UKUPNO GOSPODARSTVO, DRŽAVNI I PRIVATNI SEKTOR U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA GODINE 2008.

REPUBLIKA, Regija	Svi PODUZETNICI				DRŽAVNI SEKTOR				PRIVATNI SEKTOR			
	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
REPUBLIKA HRVATSKA	31376	48652	65.3	100.0	1353	10631	12.7	19.4	30023	37421	80.2	122.8
Istočna Hrvatska	1872	4128	45.3	69.4	49	574	8.5	13.0	1823	3553	51.3	78.6
Sjeverna Hrvatska	1907	4336	44.0	67.4	25	211	11.8	18.1	1882	4125	45.6	69.8
Središnja Hrvatska	20153	27404	73.5	112.6	1036	7679	13.5	20.7	19116	19724	96.9	148.4
Zapadna Hrvatska	3610	5843	61.8	94.6	115	1076	10.7	16.4	3495	4767	73.3	112.3
Južna Hrvatska	3833	6341	60.4	92.5	127	1090	11.7	17.9	3706	5251	70.6	108.1

Tablica:

REPUBLIKA HRVATSKA	Svi PODUZETNICI				DRŽAVNI SEKTOR				PRIVATNI SEKTOR			
	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
REPUBLIKA HRVATSKA	31376	48652	65.3	100.0	1353	10631	12.7	19.4	30023	37421	80.2	122.8
Istočna Hrvatska	1872	4128	45.3	69.4	49	574	8.5	13.0	1823	3553	51.3	78.6
Sjeverna Hrvatska	1907	4336	44.0	67.4	25	211	11.8	18.1	1882	4125	45.6	69.8
Središnja Hrvatska	20153	27404	73.5	112.6	1036	7679	13.5	20.7	19116	19724	96.9	148.4
Zapadna Hrvatska	3610	5843	61.8	94.6	115	1076	10.7	16.4	3495	4767	73.3	112.3
Južna Hrvatska	3833	6341	60.4	92.5	127	1090	11.7	17.9	3706	5251	70.6	108.1

Tablica:

REPUBLIKA HRVATSKA	Svi PODUZETNICI				DRŽAVNI SEKTOR				PRIVATNI SEKTOR			
	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
REPUBLIKA HRVATSKA	31376	48652	65.3	100.0	1353	10631	12.7	19.4	30023	37421	80.2	122.8
Istočna Hrvatska	1872	4128	45.3	69.4	49	574	8.5	13.0	1823	3553	51.3	78.6
Sjeverna Hrvatska	1907	4336	44.0	67.4	25	211	11.8	18.1	1882	4125	45.6	69.8
Središnja Hrvatska	20153	27404	73.5	112.6	1036	7679	13.5	20.7	19116	19724	96.9	148.4
Zapadna Hrvatska	3610	5843	61.8	94.6	115	1076	10.7	16.4	3495	4767	73.3	112.3
Južna Hrvatska	3833	6341	60.4	92.5	127	1090	11.7	17.9	3706	5251	70.6	108.1

Tablica:

REPUBLIKA HRVATSKA	PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI				PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM			
	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon plaćenog poreza (u mil. kuna)	Dobit poduzetnika nakon neto prema neito plaćama (u mil. kuna)
1	2	3	4	5	6	7	8	
REPUBLIKA HRVATSKA	0	9949	0	3027	0	0	6922	
Istočna Hrvatska	0	630	0	94	0	0	535	
Sjeverna Hrvatska	0	487	0	40	0	0	447	
Središnja Hrvatska	0	5974	0	2045	0	0	3928	
Zapadna Hrvatska	0	1159	0	352	0	0	808	
Južna Hrvatska	0	1699	0	496	0	0	1204	

Tablica:

NETO PLAĆE KOD PODUZETNIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA ZA GODINU 2008.

Neto plaće kod poduzetnika u daljem tekstu nazivat ćemo samo plaće.

Plaća po zaposlenome iznosila je kod svih poduzetnika u prosjeku na godišnjoj razini za Republiku Hrvatsku 52827 kuna, pritom su plaće po zaposlenome u državnom sektoru Republike iznosile 67534 kuna, a u privatnome sektoru 49749 kuna.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s dobiti u Republici isplatili su plaće po zaposlenom 53251 kunu pritom je plaća u državnom sektoru Republike iznosila 70945 kuna, a u privatnom sektoru Republike 50486 kuna.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s gubitkom u Republici isplati su plaće po zaposlenome 51264 kuna, pritom je plaća u državnom sektoru Republike iznosila 65794 kune, a u privatnom sektoru Republike 46750 kuna.

Iz naprijed navedenoga vidi se da su plaće u državnom sektoru osjetno više nego u privatnom sektoru, čak su štoviše, plaće u državnom sektoru s gubitkom više od plaće u privatnom sektoru s dobiti u prosjeku za 30,3%.

Ako prosječnu plaću zaposlenih kod svih poduzetnika za Republiku Hrvatsku označimo sa 100,0, tada su zaposleni u regijama ostvarili razinu plaće kako slijedi:

KOD SVIH PODUZETNIKA (bez obzira na uspješnost poslovanja) po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (111,7), Zapadna Hrvatska (97,6), Južna Hrvatska (92,3), Sjeverna Hrvatska (82,1) i Istočna Hrvatska (76,6), pritom su zaposleni u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 127,8, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (137,4), Zapadna Hrvatska (118,0), Južna Hrvatska (113,9), Sjeverna Hrvatska (94,6) i Istočna Hrvatska (90,5), dok su zaposleni u privatnom sektoru Republike ostvarili razinu 94,2, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (104,1), Zapadna Hrvatska (93,9), Južna Hrvatska (88,8), Sjeverna Hrvatska (81,6) i Istočna Hrvatska (74,8);

KOD PODUZETNIKA KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI u Republici ostvarili su razinu 100,8, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (113,5), Zapadna Hrvatska (99,3), Južna Hrvatska (91,5), Sjeverna Hrvatska (83,7) i Istočna Hrvatska (77,3), pritom su zaposleni u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 134,3, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (137,3), Južna Hrvatska (120,3), Zapadna Hrvatska (118,9), Sjeverna Hrvatska (106,8) i Istočna Hrvatska (92,3), dok su zaposleni u privatnom sektoru

**NETO PLAĆE PO ZAPOSLENICIMA ZA UKUPNO GOSPODARSTVO, DRŽAVNI I PRIVATNI SEKTOR
U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA GODINE 2008.**

Tablica 7.

REPUBLIKA, Regija	SVI PODUZETNICI				DRŽAVNI SEKTOR				PRIVATNI SEKTOR			
	Neto plaće i nadnice po zaposlenom	Broj zapo-štenih kod nadnica i nadnice po zaposlenom	Neto plaće i nadnice na godišnjoj razini po zaposlenom (Hrvatska = 100,0)	Prosjek svih poduzetnika (Hrvatska = 100,0)	Neto plaće i nadnice po zaposlenom	Broj zapo-štenih kod nadnica i nadnice po zaposlenom	Neto plaće i nadnice na godišnjoj razini po zaposlenom (Hrvatska = 100,0)	Prosjek svih poduzetnika (Hrvatska = 100,0)	Neto plaće i nadnice po zaposlenom	Broj zapo-štenih kod nadnica i nadnice po zaposlenom	Neto plaće i nadnice na godišnjoj razini po zaposlenom (Hrvatska = 100,0)	Prosjek svih poduzetnika (Hrvatska = 100,0)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
REPUBLIKA HRVATSKA	48052	908606	52827	100,0	10631	157417	67534	127,8	37421	752189	49749	94,2
Istočna Hrvatska	4128	101973	40481	76,6	574	12008	47801	90,5	3553	89955	39493	74,8
Sjeverna Hrvatska	4336	99945	43884	82,1	211	4223	49964	94,6	4125	957722	43094	81,6
Središnja Hrvatska	27404	464349	59016	111,7	7679	105817	72569	137,4	19724	368532	55013	104,1
Zapadna Hrvatska	5843	113344	51551	97,6	1076	17257	62352	118,0	4767	96087	49611	93,9
Južna Hrvatska	6341	128995	48779	92,3	1090	18112	60181	113,9	5251	11883	46933	88,8
Tablica: SVI PODUZETNICI												
PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI												
REPUBLIKA HRVATSKA	38103	715534	53251	100,8	7604	111410	70945	134,3	30500	604124	50486	95,6
Istočna Hrvatska	3498	865641	40845	77,3	479	9826	48748	92,3	3018	75815	39807	75,4
Sjeverna Hrvatska	3849	87030	44226	83,7	171	3030	56436	106,8	3678	84000	43786	82,9
Središnja Hrvatska	21430	357533	59839	113,5	5634	77648	72558	137,3	15796	279885	56437	106,8
Zapadna Hrvatska	4684	88305	52449	99,3	725	11543	62809	118,9	3960	77762	50925	96,4
Južna Hrvatska	4642	96025	48342	91,5	595	9363	63548	120,3	4047	86662	46699	88,4
Tablica: PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM												
REPUBLIKA HRVATSKA	9949	194072	51264	97,0	3027	46007	65794	124,5	6922	148065	46750	88,5
Istočna Hrvatska	630	16332	38575	73,0	94	2182	43080	81,5	535	14150	37809	71,6
Sjeverna Hrvatska	487	12915	37708	71,4	40	1193	33529	63,5	447	11722	38133	72,2
Središnja Hrvatska	5974	106816	55928	105,9	2045	28169	72598	137,4	3928	78647	49845	94,5
Zapadna Hrvatska	1159	24039	48213	91,3	352	5714	61603	116,6	808	18325	44093	83,5
Južna Hrvatska	1699	33970	50015	94,7	496	8749	56692	107,3	1204	25221	47738	90,4

ru Republike ostvarili razinu 95,6, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (106,8), Zapadna Hrvatska (96,4), Južna Hrvatska (88,4), Sjeverna Hrvatska (82,9) i Istočna Hrvatska (75,4);

KOD PODUZETNIKA KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM
 u Republici ostvarili su razinu 97,0, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (105,9), Južna Hrvatska (94,7), Zapadna Hrvatska (91,3), Istočna Hrvatska (73,0) i Sjeverna Hrvatska (71,4), pritom su zaposleni u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 124,5, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (137,4), Zapadna Hrvatska (116,6), Južna Hrvatska (107,3), Istočna Hrvatska (81,5) i Sjeverna Hrvatska (63,5), dok su zaposleni u privatnom sektoru Republike ostvarili razinu 88,5, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (94,5), Južna Hrvatska (90,4), Zapadna Hrvatska (83,5), Sjeverna Hrvatska (72,2) i Istočna Hrvatska (71,6).

Apsolutni iznosi i pokazatelji za izračunavanje plaća po zaposlenome kod poduzetnika za Republiku Hrvatsku, po oblicima vlasništva, i prema uspješnosti poslovanja poduzetnika i po regijama, prikazani su za godinu 2008. u tablici 7.

IZVOZNA USMJERENOST PODUZETNIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA ZA GODINU 2008.

Izvozna usmjerenost promatra se kao udio izvoza u ukupnome prihodu poduzetnika.

Izvoz u ukupnome prihodu Republike Hrvatske iznosio je 13,4%, pritom je on u državnom sektoru iznosio 17,6%, a u privatnom sektoru samo 12,9%.

Svi su poduzetnici koji su završili poslovanje s dobiti u Republici ostvarili su izvoz u ukupnome prihodu 11,5%, pritom je izvoz u državnom sektoru iznosio 14,7%, a u privatnom sektoru 11,1%.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s gubitkom u Republici ostvarili su izvoz u ukupnome prihodu 21,8%, pritom je izvoz u državnom sektoru iznosio 23,0%, a u privatnom sektoru 21,5%.

Ako prosječnu izvoznu usmjerenost (udio izvoza u ukupnome prihodu) svih poduzetnika za Republiku Hrvatsku označimo sa 100,0, tada su poduzetnici u regijama ostvarili razinu kako slijedi:

SVI PODUZETNICI (bez obzira na uspješnost poslovanja) po regijama ovim redoslijedom: Zapadna Hrvatska (156,0), Južna Hrvatska (119,4), Sjeverna Hrvatska (110,0), Središnja Hrvatska (88,1) i Istočna Hrvatska (87,3), pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 131,3, a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (342,5), Zapadna Hrvatska (339,6), Istočna

**IZVOZNA USMJERENOST ZA UKUPNO GOSPODARSTVO, DRŽAVNI I PRIVATNI SEKTOR
U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA GODINE 2008.**

Tablica 8.

REPUBLIKA, Regija	SVI PODUZETNICI			DRŽAVNI SEKTOR			PRIVATNI SEKTOR		
	Izvoz u (u mil. kuna)	Ukupan prihod (u mil. kuna)	Izvoz u ukupnoime prihodu	Ukupan prihod (u mil. kuna)	Izvoz u ukupnoime prihodu	RAZINA Prosječki svih poduzetnika (Hrvat- ska = 100,0)	Izvoz u	Ukupan prihod (u mil. kuna)	Izvoz u ukupnoime prihodu
			RAZINA Prosječki svih poduzetnika (Hrvat- ska = 100,0)		%		RAZINA Prosječki svih poduzetnika (Hrvat- ska = 100,0)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
REPUBLIKA HRVATSKA	881.88	656013	13.4	100,0	14189	80479	17,6	131,3	73998
Istočna Hrvatska	6333	54189	11,7	87,3	640	4477	14,3	106,7	5692
Sjeverna Hrvatska	7855	53723	14,6	110,0	69	151,9	4,5	33,6	7786
Središnja Hrvatska	48104	406578	11,8	88,1	6389	58955	10,8	80,6	41715
Zapadna Hrvatska	13777	65938	20,9	156,0	3765	8278	45,5	33,9	10012
Južna Hrvatska	12120	75585	16,0	119,4	3326	7249	45,9	34,2	57660
SVI PODUZETNICI									
REPUBLIKA HRVATSKA	530871	50902	11,5	85,8	7719	52385	14,7	110,0	53183
Istočna Hrvatska	4989	48592	10,3	76,9	378	3623	10,4	77,6	4611
Sjeverna Hrvatska	7068	49824	14,2	106,0	10	1343	0,8	6,0	7058
Središnja Hrvatska	31539	314819	10,0	74,6	4598	38913	11,8	88,1	26941
Zapadna Hrvatska	11298	56825	19,9	148,5	2257	5637	40,0	29,8	9041
Južna Hrvatska	6008	60812	9,9	73,9	476	2850	16,7	124,6	5532
PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI									
REPUBLIKA HRVATSKA	27286	125142	21,8	162,7	6470	28114	23,0	17,6	20816
Istočna Hrvatska	1344	5597	24,0	173,1	262	854	30,7	22,9	1082
Sjeverna Hrvatska	787	3899	20,2	150,7	58	176	33,1	24,7	729
Središnja Hrvatska	16565	91759	18,1	135,1	1792	20043	8,9	6,4	14773
Zapadna Hrvatska	2478	9113	27,2	203,0	1508	2642	57,1	42,6	970
Južna Hrvatska	6111	14773	41,4	309,0	2850	4400	64,8	483,6	3261
PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM									
REPUBLIKA HRVATSKA									97028
Istočna Hrvatska									4743
Sjeverna Hrvatska									3723
Središnja Hrvatska									71717
Zapadna Hrvatska									6472
Južna Hrvatska									10373

Tablica:

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI

REPUBLIKA HRVATSKA	RAZINA Prosječni prihod (Hrvat- ska = 100,0)	RAZINA Prosječni prihod (Hrvat- ska = 100,0)	RAZINA Prosječni prihod (Hrvat- ska = 100,0)	RAZINA Prosječni prihod (Hrvat- ska = 100,0)
REPUBLIKA HRVATSKA	881.88	656013	13.4	100,0
Istočna Hrvatska	6333	54189	11,7	87,3
Sjeverna Hrvatska	7855	53723	14,6	110,0
Središnja Hrvatska	48104	406578	11,8	88,1
Zapadna Hrvatska	13777	65938	20,9	156,0
Južna Hrvatska	12120	75585	16,0	119,4

Tablica:

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM

REPUBLIKA HRVATSKA	RAZINA Prosječni prihod (Hrvat- ska = 100,0)	RAZINA Prosječni prihod (Hrvat- ska = 100,0)	RAZINA Prosječni prihod (Hrvat- ska = 100,0)	RAZINA Prosječni prihod (Hrvat- ska = 100,0)
REPUBLIKA HRVATSKA	530871	50902	11,5	85,8
Istočna Hrvatska	4989	48592	10,3	76,9
Sjeverna Hrvatska	7068	49824	14,2	106,0
Središnja Hrvatska	31539	314819	10,0	74,6
Zapadna Hrvatska	11298	56825	19,9	148,5
Južna Hrvatska	6008	60812	9,9	73,9

Hrvatska (106,7), Središnja Hrvatska (80,6) i Sjeverna Hrvatska (33,6); poduzetnici u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 96,3, a po regijama ovim redoslijedom: Zapadna Hrvatska (129,9), Sjeverna Hrvatska (111,2), Južna Hrvatska (96,3), Središnja Hrvatska (89,6) i Istočna Hrvatska (85,8);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI u Republici ostvarili su razinu 85,8, a po regijama ovim redoslijedom: Zapadna Hrvatska (148,5), Sjeverna Hrvatska (106,0), Istočna Hrvatska (76,9), Središnja Hrvatska (74,6) i Južna Hrvatska (73,9), pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike ostvarili razinu 110,0, a po regijama ovim redoslijedom: Zapadna Hrvatska (298,5), Južna Hrvatska (124,6), Središnja Hrvatska (88,1), Istočna Hrvatska (77,6) i Sjeverna Hrvatska (6,0), poduzetnici u privatnome sektorу

Republike ostvarili su razinu 82,8, a po regijama ovim redoslijedom: Zapadna Hrvatska (132,1), Sjeverna Hrvatska (109,0), Istočna Hrvatska (76,9), Središnja Hrvatska (73,1) i Južna Hrvatska (70,9);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM u Republici ostvarili su razinu 162,7, a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (309,0), Zapadna Hrvatska (203,0), Istočna Hrvatska (173,1), Sjeverna Hrvatska (150,7) i Središnja Hrvatska (135,1), pritom su poduzetnici u državnom sektoru Republike ostvarili su razinu 171,6, a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (483,6), Zapadna Hrvatska (426,1), Sjeverna Hrvatska (247,0), Istočna Hrvatska (229,1) i Središnja Hrvatska (66,4); poduzetnici u privatnom sektoru Republike ostvarili su razinu 160,4, a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (234,3), Istočna Hrvatska (170,1), Središnja Hrvatska (153,7), Sjeverna Hrvatska (146,3) i Zapadna Hrvatska (119,9).

Apsolutni iznosi i pokazatelji za izračunavanje izvozne usmjerenosti za Republiku Hrvatsku, po oblicima vlasništva, uspješnosti poslovanja i po regijama, prikazani su za godinu 2008. u tablici 8.

UVVOZNA USMJERENOST PODUZETNIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA ZA GODINU 2008.

Uvozna usmjerenost promatra se kao udio uvoza u ukupnomy prihodu poduzetnika.

Uvoz u ukupnomy prihodu Republike Hrvatske iznosio je 17,2%, pritom je on u državnom sektoru iznosio 11,8%, a u privatnom sektoru 17,9%.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s dobiti u Republici ostvarili su uvoz u ukupnomy prihodu 16,2%, pritom je u državnom sektoru iznosio 8,6%, a u privatnom sektoru 17,0%.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s gubitkom u Republici ostvarili su uvoz u ukupnome prihodu 21,3%, pritom je uvoz u državnome sektoru iznosiо 17,7%, a u privatnome sektoru 22,4%.

Ako prosječnu uvoznu usmjerenost (udio uvoza u ukupnome prihodu) svih poduzetnika za Republiku Hrvatsku označimo sa 100,0, tada su poduzetnici u regijama ostvarili razinu kako slijedi:

SVI PODUZETNICI (bez obzira na uspješnost poslovanja) po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (114,0), Zapadna Hrvatska (96,5), Sjeverna Hrvatska (81,4), Južna Hrvatska (66,3) i Istočna Hrvatska (61,6), pritom su poduzetnici u državnome sektoru Republike ostvarili razinu 68,6, a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (99,4), Zapadna Hrvatska (82,0), Središnja Hrvatska (68,0), Istočna Hrvatska (20,9) i Sjeverna Hrvatska 12,8), dok su poduzetnici u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 104,1, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (122,1), Zapadna Hrvatska (98,3), Sjeverna Hrvatska (83,1), Istočna Hrvatska (65,7) i Južna Hrvatska 62,8);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI u Republici ostvarili su razinu 94,2, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (109,9), Zapadna Hrvatska (97,7), Sjeverna Hrvatska (79,7), Istočna Hrvatska (57,6) i Južna Hrvatska (50,6), pritom su poduzetnici u državnome sektoru Republike ostvarili razinu 50,0, a po regijama ovim redoslijedom: Zapadna Hrvatska (95,3), Središnja Hrvatska (50,0), Istočna Hrvatska (23,8), Južna Hrvatska (16,9); poduzetnici u privatnome sektoru Republike ostvarili razinu 98,8, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (118,8), Zapadna Hrvatska (98,3), Sjeverna Hrvatska (82,0), Istočna Hrvatska (60,5) i Južna Hrvatska (52,3);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM u Republici ostvarili su razinu 123,8, a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (130,8), Središnja Hrvatska (129,1), Sjeverna Hrvatska (98,8), Istočna Hrvatska (97,1) i Zapadna Hrvatska (86,6), pritom su poduzetnici u državnome sektoru Republike ostvarili razinu 102,9, a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (152,3), Središnja Hrvatska (102,3), Sjeverna Hrvatska (101,2), Zapadna Hrvatska (52,9) i Istočna Hrvatska (9,3), dok su poduzetnici u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 130,2, a po regijama ovim redoslijedom: Središnja Hrvatska (136,6), Južna Hrvatska (121,5), Istočna Hrvatska (112,8), Zapadna Hrvatska (100,0) i Sjeverna Hrvatska (98,8).

Apsolutni iznosi i pokazatelji za izračunavanje uvozne usmjerenosti za Republiku Hrvatsku, po oblicima vlasništva, uspješnosti poslovanja i po regijama, prikazani su za godinu 2008. u tablici 9.

Tablica 9.

**UVOZNA USMIJERENOST ZA UKUPNO GOSPODARSTVO, DRŽAVNI I PRIVATNI SEKTOR
U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA GODINE 2008.**

REPUBLIKA, Regija	SVI PODUZETNICI			DRŽAVNI SEKTOR			PRIVATNI SEKTOR				
	Uvoz u (u mil. kuna)	Ukupan prihod (u mil. kuna)	Uvoz prema ukupnom prihodu % (u mil. kuna)	Uvoz u (u mil. kuna)	Ukupan prihod (u mil. kuna)	Uvoz prema ukupnom prihodu % (u mil. kuna)	Uvoz u (u mil. kuna)	Ukupan prihod (u mil. kuna)	Uvoz prema ukupnom prihodu % (u mil. kuna)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Tablica:
PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI

REPUBLIKA HRVATSKA	112695	656013	172	100.0	9482	80479	11.8	68.6	103213	575534	17.9	104.1
Istočna Hrvatska	5759	54189	10.6	61.6	162	4477	3.6	20.9	5598	49712	11.3	65.7
Sjeverna Hrvatska	7509	53723	14.0	81.4	33	1519	2.2	12.8	7476	52204	14.3	83.1
Središnja Hrvatska	79865	406578	19.6	114.0	6886	58955	11.7	68.0	72980	347623	21.0	122.1
Zapadna Hrvatska	10930	65638	16.6	96.5	1163	8228	14.1	82.0	9766	57660	16.9	98.3
Južna Hrvatska	8631	75585	11.4	66.3	1238	7249	17.1	99.4	7393	68336	10.8	62.8

Tablica:
PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM

REPUBLIKA HRVATSKA	86034	530871	16.2	94.2	4519	52305	8.6	50.0	81515	478506	17.0	98.8
Istočna Hrvatska	4825	48592	9.9	57.6	148	3623	4.1	23.8	4677	44969	10.4	60.5
Sjeverna Hrvatska	6846	49824	13.7	79.7	2	1343	0.2	1.2	6844	48481	14.1	82.0
Središnja Hrvatska	59484	314819	18.9	108.9	3363	38913	8.6	50.0	56121	275906	20.3	118.0
Zapadna Hrvatska	9573	56825	16.8	97.7	922	5637	16.4	95.3	8651	51188	16.9	98.3
Južna Hrvatska	5305	60812	8.7	50.6	84	2850	2.9	16.9	5221	57963	9.0	52.3

Tablica:
PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM

REPUBLIKA HRVATSKA	26661	125142	21.3	123.8	4962	28114	17.7	102.9	21698	97028	22.4	130.2
Istočna Hrvatska	934	5597	16.7	97.1	13	854	1.6	9.3	921	4743	19.4	112.8
Sjeverna Hrvatska	663	3899	17.0	98.8	31	176	17.4	101.2	632	3723	17.0	98.8
Središnja Hrvatska	20382	91759	22.2	129.1	3523	20043	17.6	102.3	16859	71717	23.5	136.6
Zapadna Hrvatska	1356	9113	14.9	86.6	241	2642	9.1	52.9	1116	6472	17.2	100.0
Južna Hrvatska	3326	14773	22.5	130.8	1155	4400	26.2	152.3	2172	10373	20.9	121.5

POKRIVENOST UVOZA IZVOZOM PODUZETNIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA ZA GODINU 2008.

Pokrivenost uvoza izvozom promatra se kao odnos izvoza prema uvozu poduzetnika.

Izvoz prema uvozu svih poduzetnika u Republici Hrvatskoj iznosio je svega 78,3%, pritom je on u državnome sektoru iznosio 149,6%, a u privatnome sektoru samo 71,7%.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s dobiti u Republici ostvarili su pokrivenost uvoza izvozom 70,8%, pritom je ona u državnome sektoru iznosila 170,8%, a u privatnom sektoru samo 65,2%.

Svi poduzetnici koji su završili poslovanje s gubitkom u Republici ostvarili su pokrivenost uvoza izvozom 102,3%, pritom je ona u državnome sektoru iznosila 130,4%, a u privatnome sektoru 95,9%.

Ako pokrivenost uvoza izvozom svih poduzetnika za Republiku Hrvatsku označimo sa 100,0, tada su poduzetnici u regijama ostvarili razinu kako slijedi:

SVI PODUZETNICI (bez obzira na uspješnost poslovanja) po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (179,3), Zapadna Hrvatska (161,0), Istočna Hrvatska (140,5), Sjeverna Hrvatska (133,6) i Središnja Hrvatska (76,9), pritom su poduzetnici u državnome sektoru Republike ostvarili razinu 191,1, a po regijama ovim redoslijedom: Istočna Hrvatska (506,4), Zapadna Hrvatska (413,4), Južna Hrvatska (343,0), Sjeverna Hrvatska (266,5) i Središnja Hrvatska (118,5); poduzetnici u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 91,6, a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (151,9), Sjeverna Hrvatska (133,0), Zapadna Hrvatska (130,9), Istočna Hrvatska (129,9) i Središnja Hrvatska (73,1);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI u Republici ostvarili su razinu 90,4, a po regijama ovim redoslijedom: Zapadna Hrvatska (150,7), Južna Hrvatska (144,7), Istočna Hrvatska (132,1), Sjeverna Hrvatska (131,8) i Središnja Hrvatska (67,7), pritom su poduzetnici u državnome sektoru Republike ostvarili razinu 218,1, a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (725,3), Sjeverna Hrvatska (585,8), Istočna Hrvatska (326,4), Zapadna Hrvatska (312,5) i Središnja Hrvatska (174,6), u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 83,3, a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (135,4), Zapadna Hrvatska (133,5), Sjeverna Hrvatska (131,7), Istočna Hrvatska (125,9) i Središnja Hrvatska (61,3);

PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S GUBITKOM u Republici ostvarili su razinu 130,7, a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (234,6), Zapadna Hrvatska (233,3), Istočna Hrvatska (183,8), Sjeverna Hrvatska (151,7) i Središnja Hrvatska (103,8), pritom su poduzetnici u državnome

**POKRIVENOST IZVOZA ZA UKUPNO GOSPODARSTVO, DRŽAVNI I PRIVATNI SEKTOR
U REPUBLICI HRVATSKOJ I PO REGIJAMA GODINE 2008.**

REPUBLIKA, Regija	SVI PODUZETNICI			DRŽAVNI SEKTOR			PRIVATNI SEKTOR		
	Uvoz (u mil. kuna)	Izvoz (u mil. kuna)	Pokrivenost izvoza izvozom % (Hrvatska = 100,0)	Uvoz (u mil. kuna)	Izvoz (u mil. kuna)	Pokrivenost izvoza izvozom % (Hrvatska = 100,0)	Uvoz (u mil. kuna)	Izvoz (u mil. kuna)	Pokrivenost izvoza izvozom % (Hrvatska = 100,0)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Tablica:
SVI PODUZETNICI

REPUBLIKA HRVATSKA	11295	88188	78,3	100,0	9482	14189	146,6	191,1	103213	73998	71,7	91,6
Istočna Hrvatska	5759	6333	110,0	140,5	162	640	396,5	506,4	5598	5692	101,7	129,9
Sjeverna Hrvatska	7509	7855	104,6	133,6	33	69	208,7	266,5	7476	7786	104,1	133,0
Središnja Hrvatska	79865	48104	60,2	76,9	6886	6389	92,8	118,5	72980	41715	57,2	73,1
Zapadna Hrvatska	10930	13777	126,1	161,0	1163	3765	323,7	413,4	9766	10012	102,5	130,9
Južna Hrvatska	8631	12120	140,4	179,3	1238	3326	268,6	343,0	7393	8793	118,9	151,9

Tablica:
PODUZETNICI KOJI SU ZAVRŠILI POSLOVANJE S DOBITI

REPUBLIKA HRVATSKA	86034	60902	70,8	90,4	4519	7719	170,8	218,1	81515	53183	65,2	83,3
Istočna Hrvatska	4825	4989	103,4	132,1	148	378	256,6	326,4	4677	4611	98,6	125,9
Sjeverna Hrvatska	6846	7068	103,2	131,8	2	10	457,7	585,8	6844	7058	103,1	131,7
Središnja Hrvatska	59484	31539	53,0	67,7	3363	4567	136,7	174,6	56121	26941	48,0	61,3
Zapadna Hrvatska	9573	11298	118,0	150,7	922	2287	244,7	312,5	8651	9041	104,5	133,5
Južna Hrvatska	5305	6008	113,3	144,7	84	476	56,9	725,3	5221	5532	106,0	135,4

Tablica:

REPUBLIKA HRVATSKA	26661	27286	102,3	130,7	4962	6470	130,4	166,5	21698	20816	95,9	122,5
Istočna Hrvatska	934	1344	143,9	183,8	13	262	1942,0	2480,2	921	1082	117,5	150,1
Sjeverna Hrvatska	663	787	118,8	151,7	31	58	190,1	242,8	632	729	115,3	147,3
Središnja Hrvatska	20382	16665	81,3	103,8	3523	1792	50,9	65,8	16859	14773	87,6	111,9
Zapadna Hrvatska	1356	2478	182,7	233,3	241	1568	626,5	800,1	1116	970	87,0	111,1
Južna Hrvatska	3326	6111	183,7	234,6	1155	2850	246,8	315,2	2172	3261	150,2	191,8

sektoru Republike ostvarili razinu 166,5, a po regijama ovim redoslijedom: Istočna Hrvatska (2480,2), Zapadna Hrvatska (800,1), Južna Hrvatska (315,2), Sjeverna Hrvatska (242,8) i Središnja Hrvatska (65,8); poduzetnici u privatnome sektoru Republike ostvarili su razinu 122,5, a po regijama ovim redoslijedom: Južna Hrvatska (191,8), Istočna Hrvatska (150,1), Sjeverna Hrvatska (147,3), Središnja Hrvatska (111,9), i Zapadna Hrvatska (111,1).

Apsolutni su iznosi i pokazatelji za izračunavanje pokrivenosti uvoza izvozom za Republiku Hrvatsku, po oblicima vlasništva, uspješnosti poslovanja i po regijama prikazani za godinu 2008. tablici 10.

ZAKLJUČAK

Uspješnost poslovanja poduzetnika Republike Hrvatske za godinu 2008. može se u osnovi prikazati ovako:

- Gospodarstvo Republike Hrvatske znatno je više uvozilo nego izvozilo i time je dovelo do deficitne trgovinske bilance i zaduženja u inozemstvu;
- Visoka dobit kod glavnine privatnoga sektora (30,02 milijarde kuna) prema plaćama zaposlenih (30,50 milijarda kuna) ostvarena je uglavnom velikim uvozom i relativno malim plaćama zaposlenih;
- Državni sektor ostvario je nisku dobit i znatne gubitke zbog relativno visokoga izvoza i visokih plaća.